

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

6. Amplius confirmantur dicta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

cendum est esse hanc materiam informatam hac forma substantiali, vel dicendum est esse duplex principium individuationis, aliud principale totum intrinsecum, & substantiale, & aliud minus principale, & non totum intrinsecum, quod est materia signata quantitate: ergo in loquutione absolute potius est assignandum pro principio individuationis intrinsecum compositi materia prima informata forma substantiali.

86 Secundo illa quantitas est prior in genere causae materialis forma Petri, v.g. quae est dispositio ad formam Petri, sed materia prima non est determinata hae positive ratione quantitatis, quae est dispositio, & quae non est propria Petri: ergo quantitas Petri nullo modo est prior forma Petri. Maior est solutio Adversariorum, quia in tantum quantitas est prior forma substantiali, in quantum est dispositio ad illam. Probatur minor: quantitas, quae est dispositio ad formam Petri est quantitas embryonis; sed ratione quantitatis embryonis materia prima non est hae positiva Petri: ergo quantitas, quae est dispositio, non est ratione, cuius materia prima est hae positive Petri. Maior est evidens, quia ante generationem Petri supponitur omnis dispositio, quae est necessaria ad illam; & sic fatentur Thomistae accidentia, quae fuerunt in corrupto, fuisse dispositiones ad formam geniti. Probatur minor; ratione illius quantitatis materia est hae numero positive Petri, ratione cuius est determinata ad hoc individuum potius, quam ad aliud; sed ratione quantitatis embryonis non est determinata materia prima ad hoc individuum, Petrum scilicet potius, quam ad aliud: ergo ratione quantitatis embryonis non est materia prima determinata hae positive Petri. Maior est sententia adversariorum quam impugnamus. Probatur minor. Materia embryonis quae disponitur ad formam Petri poterat disponi naturaliter ad aliam formam specie distinctam in casu quo moreretur mater ante formationem foetus; vel in casu, quo faceret abortum: ergo materia ratione quantitatis embryonis, non est determinata ad hoc individuum potius, quam ad aliud: ergo quantitas illa, quae est propria Petri, & ratione cuius materia prima potius pertinet, quam ad aliud, nullo modo est prior quam forma Petri. Probatur consequentia, quia in tantum per vos quantitas est prior, quam forma Petri, in quantum est dispositio ad formam Petri: sed quantitas, quae est dispositio ad formam Petri, non est quantitas propria Petri, sed est quantitas propria formae embryonis, & indifferens in ratione dispositionis ad alias formas numero, & specie distinctas: ergo quantitas, quae est propria Petri, nullo modo est prior, quam ipsa forma Petri, quia illa quantitas est propria Petri, quae recipitur in ipso, & semper est posterior ipso Petro, & forma illius: ergo forma Petri nullo modo individuatur à quantitate Petri: patet consequentia ultima, in tantum forma Petri individuaretur à quantitate Petri, in quantum quantitas Petri esset prior, quam forma Petri, saltem dispositive, & materialiter, ut asserunt Adversarii; sed quantitas Petri nullo modo est prior forma Petri, ut probatum est: ergo nullo modo forma Petri individuatur à quantitate Petri; & hoc ipso impugnatum manet, quod alij asserunt de materia sub determinatis dimensionibus, quia illae dimensiones determinatae sunt quantitas tantae longitudinis, latitudinis, & profunditatis; sed quantitas tantae longitudo-

nis, latitudinis, & profunditatis est sub forma viventis, & embryonis, & materia embryonis adhuc sub illis dimensionibus est indifferens.

Respondent ulterius quod iste effectus formalis 87 provenit ab alijs dispositionibus tanquam à conditione, sine qua non, & termino extrinsecus; à quantitate vero tanquam à ratione formali; sed contra, quia tam terminus extrinsecus est quantitas respectu principij individuationis rei substantialis, sicut cetera accidentia: ergo si cetera accidentia sunt tantum conditio sine qua non principij rei substantialis, ita similiter erit quantitas. Antecedens est evidens, quia sicut materia prima est virtualiter quantitas, quia continet quantitatem; ita similiter, & raritas, densitas, &c. accidentia, quia etiam continet illa virtualiter, & dicit etiam ordinem ad illa: ergo eodem modo se habet ad quantitatem sicut ad cetera accidentia: ergo si cetera accidentia sunt tantum conditio sine qua non, & terminus extrinsecus principij individuationis rei substantialis; ita similiter erit quantitas.

SVBSECTIO VI.

Amplius confirmantur dicta.

88 **O**Via potentia materiae primae primario, ac per se respicit actum substantialem, ut iam dixi, & principalius, quam actum accidentalem quantitatis: ergo etiam determinatur eius potentia principalius ad hunc actum substantialem, quam ad hunc actum accidentalem quantitatis: ergo non signatur seu determinatur ad hanc formam per potentiam ad hanc quantitatem. Prima consequentia patet, tum quia potentia determinatur ad actum modo sibi proportionato; si ergo potentia ipsa substantialis est, & non accidentalis, ac proinde non respicit actum accidentalem, nisi medio substantiali, non determinatur, nisi cum eadem habitudine, & proportionem. Tum etiam quia ut iam saepe dixi, iuxta sententiam horum Authorum in re ipsa materia non recipit hanc quantitatem, nisi mediante hac forma, & quia respicit hanc formam, ideo recipit hanc quantitatem: ergo similiter in potentia non determinatur eius capacitas ad hanc quantitatem, nisi quatenus determinatur ad hanc formam; idemque argumentum procedit iuxta aliam formam loquendi Caicani, de materia ut praehabet quantitatem, quia materia non praehabet illam nisi in quantum praehabet formam, ad quam sequitur quantitas: ergo nec praehabet hanc quantitatem cum his dispositionibus, nisi in quantum praehabet hanc formam ad quam sequuntur hae quantitas, & hae dispositiones: ergo non potest sigillari ad hanc formam per hoc, quod praehabet hanc quantitatem.

Denique ut bene ait P. Suarez, eadem forma 89 argumentandi procedit contra aliam loquutionem de materia disposita per ultimam dispositionem; quia materia non determinatur ad talem dispositionem ultimam, nisi mediante forma; supponimus enim non recipi in illa, sed in composito: ergo non potest materia sigillari, vel per habitudinem ad talem dispositionem, vel per ipsam dispositionem ut acta recepta, quae utroque modo procedit simpliciter determinatio, huius materiae ad hanc formam, tam secundum habitudinem, quam secundum

Quaest. III. Vtrum materia signata, &c. 301

secundum actuale receptionem; procedit autem hæc ratio de dispositione vltima, quæ est in instanti generationis, & consequitur formam; quod autem materia prius respiciat formam substantialem: sic patet primo, quia actus, & potentia, quæ primo inter se ordinantur, sunt in eodem gradu essendi; sed materia prima, & forma substantialis sunt in eodem gradu essendi, quia sunt substantia essentialiter ambæ: ergo inter se se primo ordinantur essentialiter, ac per consequens materia prima, & per se respicit formam substantialem, nam materia prima specificatur essentialiter ab illa forma, seu actu cum qua componit per se, & essentialiter vnum totum per se; sed cum forma substantiali componit totum substantiale, & essentialiter, cum quantitate autem vnum ens per accidens: ergo materia prima specificatur à forma substantiali: ergo primario, & per se respicit illam. Deinde quia opponendo aduersarij hoc argumentum; quia potentia materiæ ad quantitatem recipiendam est in genere quantitatis, quoniam potentia, & actus sunt in eodem ordine, vt Aristoteles ait 10. *Metaphysica*: ergo neque illa potentia ad quantitatem potest intrinsece pertinere ad principium individuationis substantiæ, alias individuum substantiæ non esset per se vnum; constaret enim ex rebus diversorum prædicamentorum. Ipsi aduersarij sic respondent, potentiam pertinere ad genus sui actus primarij, ad quem per se primo ordinatur, & à quo suo modo sumit speciem; materia autem non est ita potentia ad quantitatem, vt per se primo ad illam ordinetur, sed ad formam substantialem, & ideo necesse non est, vt ad prædicamentum quantitatis pertineat: ergo ex sententia, & verbis aduersariorum materia non respicit primario quantitatem; sed formam substantialem, & ratio est, quia potentia substantialis passiva per se primo, & essentialiter respicit formam substantialem, & quasi consequenter accidentalem, vt est quantitas: ergo præcipue sumitur individuatō materiæ non ab hac quantitate, sed potius ab ordine ad hanc formam substantialem, si necessario debeat sumi ab ordine ad aliud.

⁹⁰ Explicatur amplius, quia hæc materia prima, non solum prius respicit formam substantialem, quam accidentalem, sed etiam prius naturam recipit, & subiectat in se formam substantialem, quam accidentalem, quia per se forma recipitur in materia corruptis omnibus accidentibus: ergo prius natura, quam sit quantitas in materia, est singularis per ordinem ad formam substantialem. Deinde, quia non solum ratio potentiæ specificæ, & essentialis est substantialis in materia prima: sed etiam individua, & singularis ratio potentiæ est substantialis in illa: ergo si ratio specifica potentiæ in materia prima non potest sumi ab accidenti, quia est substantialis talis potentia, similiter individua ratio potentiæ in materia prima non poterit sumi ab accidenti; quia talis individua ratio potentiæ est substantialis, quia ubi est eadem ratio formalis, est idem effectus, vel quasi effectus formalis: ergo debet sumi ratio individua potentiæ substantialis ab individuo actu substantiali: sicut specifica ratio potentiæ substantialis, quia talis est, sumitur ab actu specifico substantiali.

Dices, quantitatem præcessisse in materia, ac proinde determinasse illam, &c.

⁹² Contra; quia præcessit cum alia forma sub-

stantiali prius introducta, quam quantitas, de qua redit idem argumentum, donec sistamus in prima generatione elementorum, in qua forma substantialis per se prius natura producta fuit in materia, quam quantitas, ita vt vtrique entitas prius natura fuerit producta realiter, quam quantitas, materia nimirum, forma substantialis cum sua vnione, quia ipsa subiectatur in toto composito per vos: ergo prius natura realiter fuit individuum singulare, & materia singularis, ac forma singularis, quam hæc numero quantitas, quia nunquam res producitur, nisi vt singularis, cum à parte rei nihil reale sit vniuersale: ergo materia prima si est principium individuationis est nuda, cum ordine ad hanc formam potius quam in ordine ad quantitatem.

Quod sic tandem demonstro, quia materia præcise in exequutione in instanti generationis, in quo per vos est nuda ab omni accidenti cum hac numero forma substantiali sufficienter, & adæquate constituit hoc individuum completum, v.g. Petrum sine eo quod ad talem constitutionem in exequutione, & actu exercito concurrat aliquomodo actualiter quantitas, tum quia prius natura vt diximus, quam dantur accidentia ex præcisa vnione materiæ, & formæ substantialis, resultat hoc individuum substantiale: v.g. Petrus, tum etiam, quia si à me abstrahantur v.g. omnia accidentia, sine illis potero conservari per potentiam Dei absolutam; nam in eo casu esset vera essentia substantialis composita, nam ex actu, & potentia substantialibus vnitis resultat vna essentia composita; atqui illa essentia sine accidentibus existens, non esset sine singularitate, alias singularitas distingueretur realiter ab essentia rei, siquidem talis res existeret, non existente sua singularitate realiter, & etiam, quia iam existeret vniuersale à parte rei.

Tunc sic: illud individuum substantiale compositum sine accidentibus vel pro priori naturæ, quo in instanti generationis antecedit quantitatem, & dimensiones sufficienter inadæquate est individuum verum substantiale: ergo vt sic habet omnia sua constitutiva intrinseca sufficienter ad illam constitutionem; quia constitutum intrinsece nullo modo potest esse, nec concipi sine omni constituto intrinseco, à quo intrinsece, & substantialiter constituitur, & sic alium non potest concipi sine albedine, aut sine subiecto, aut sine vnione inter vtrumque, & homo non potest esse, nec concipi sine materia, aut forma, aut vnione: ergo similiter hoc individuum substantiale completum nec poterit esse, nec concipi sine omnibus constitutivis intrinsecis sufficientibus ad illam constitutionem; atqui pro illo priori naturæ, vel in illo casu miraculoso existit totum individuum substantiale completum: ergo existunt omnia constitutiva intrinseca sufficientia ad constitutionem illius sine eo quod deficiat aliquod necessarium ad illam; atqui in illo casu præcise dantur materia, forma, & vnio substantialis, & nulla est quantitas, neque accidens: ergo sola materia, forma, & vnio præcise concurrunt in actu exercito, & in exequutione ad primariam constitutionem individui completi, in quantum individuum est, sine eo quod ad talem constitutionem concurrat in actu exercito, & in exequutione actualiter, quantitas, aut aliud accidens, quia accidentia illa vti secundaria entia sunt comparata cum substantia, quæ primarium ens est.

sunt secundario constitutiva, & sic secundario constituunt in executione supponendo primariam constitutionem completam, & sufficientem; unde materia prima solum cum forma substantiali, sine quantitate primario constituit individuum: ergo talis materia non est principiativum, & ut melius loquar principium constitutivum in actu primo, connotando quantitatem, & accidentia; & per ordinem ad illa: patet hanc consequentiam; quia quando aliquid est tale in ordine ad aliud in actu primo, quando reducitur ad actum secundum; illud quod per se in actu primo erat tale per se adiuvatur, & primario ab illo in ordine ad quod in actu primo constituebatur in esse talis, quod sic evidenter demonstratur exemplis, causa activa constituitur primario in esse talis in actu primo per connotationem ad actionem, quia agens in actu primo nihil aliud est, quam potens agere, sic in actu secundo per se constituitur ab actione in executione in ordine ad quam constituebatur in actu primo; & sic actio actualis constituit per se agens in actu exercito. Item materia prima, & forma substantialis, quia in actu primo constituebantur in esse compositivum compositi in actu exercito, & in executione actualiter, conducit per se unio, seu compositum ad primario, & per se componendum compositum; similiter, quia intellectus in actu primo constituitur primario, & per se per connotationem, & ordinem ad intellectionem in actu exercito, & in executione, quando reducitur ad actum secundum illius actus primi per se constituitur in esse talis per actuale intellectionem, intelligens enim est actus secundus actus primi constituti per ordinem, & connotationem primario ad intellectionem, hoc est intellectivi; sed intelligens, ut tale constituitur per intellectionem per se; ergo iam in actu secundo constituitur primario, & per se per id in ordine ad quod per se constituebatur in actu primo.

94 Tandem, & alius, quia anima rationalis, & Angelus constituuntur in ordine supernaturali per ordinem ad beatitudinem, & gratiam supernaturalem, ideo quando actu eis infunditur gratia, & beatitudo supernaturalis, actu constituuntur per se, & in actu exercito in esse filiorum Dei, & in esse supernaturali, qui sunt actus secundi per se talis elevationis, vel ordinationis ad gradum supernaturalem; sed materia prima in actu exercito, & in actuali executione non constituitur formaliter per se, nec primario adiuvatur in esse actu componentis, principiantis, ac constituentis individuum completum substantiale à reliquis accidentibus simul cum quantitate: ergo materia prima non est principium in actu primo individuationis substantialis huius compositi per ordinem, & connotationem ad quantitatem. Hanc minor patet manifeste, quia prius natura quam adveniat quantitas, & accedant reliqua accidentia est constitutum individuum substantiale præcise per materiam primam, formam substantialem singularem, & unionem inter ipsas, & in sic composito individuo subiectatur quantitas, ab eoque fluit, ac dimanat: ergo potius hæc materia prima in ordine ad hanc formam substantialem, quam in ordine ad quantitatem est principium individuationis.

95 Ultimo principaliter argumentor cum Scotis; quia impossibile est, quod id, quod dependet à posteriori sit idem à priori naturaliter, & maxime

quando est prioritas secundum rem; quia tunc idem esset prius, & posterius respectu eiusdem, quod implicat; sed substantia est prior quantitate etiam per adversarios: ergo id, quod est causatum per quantitatem, sive præexistens naturam quantitatis, ut est hæc signatio in materia, & capacitas quantitatis, non potest esse idem realiter substantiæ, alioquin esset prior, & posterior quantitate realiter, uno hæc signatio haberet esse ante causam suam, scilicet ante quantitatem; siquidem est idem realiter cum materia, quæ est substantia, & præcedit quantitatem.

Confirmatur: illud quod est ratio causæ in causando non potest habere esse à causato, quia tunc causa, in quantum sufficiens, & apta ad causando produceretur à causato, & sic causarum esset causa summe ipsius causæ in quantum illud causat, quod implicat evidenter: sed ista signatio, & capacitas materiæ primæ est ratio necessaria in materia ad causando postea quantitatem in materia ipsa per eos; ergo signatio, & capacitas quantitatis in materia non potest provenire, neque causari à quantitate, quia quantitas quæ ponitur causa signationis esset causata à signatione simul cum materia.

Vergetur, & quæro quid sit quantitatem causa-96 re hanc signationem in materia, vel non est causare aliquid, quod præfuit in materia, & tunc non causatur à quantitate; si enim præfuit ante quantitatem, quomodo causatur ab illa: ergo erit aliquid posterius; sed hoc est impossibile, quia deberet causari à quantitate in genere causæ efficientis; at quantitas non est forma activa præter ea tum prius inesse accidens, scilicet quantitas ipsi individua, quam esset individuum, quod est contra ipsos. Deinde quia hæc quantitas quæ materia est signata; vel est terminata, vel interminata; non terminata, quia illa sequitur esse formæ in materia, & consequenter consequitur singularitatem in substantia; neque interminata, quia illa manet eadem in generato & corrupto.

SECTIO VLTIMA.

Argumenta adversaria solvuntur.

97 Ad loca Aristotelis, & D. Thomæ adducta 97 Ab Adversariis respondeo, dixisse illos materiam signatam esse principium individuationis quoad nos, & à posteriori, quia per hanc materiam signatam quantitate, & accidentibus venimus nos in cognitionem individuationis, & distinctionis huius individui à quolibet alio, quia visa tali materia ut sic signata quantitate, & accidentibus colligimus dati in illa formam, quæ sit radix propria individuationis; hanc explicationem tradidit expresse D. Thomas *opusc. 32. de natura materiæ*; & dimensionibus indeterminatis, quæ se, & Aristotelem explicuit *cap. 5.* his verbis. [Ex hac materia prima, & ex hac forma fit individuum substantiæ; non tamen est hic, & nunc demonstrabile sine dimensionibus determinatis, & ideo dicitur materia sub certis dimensionibus causa individuationis, non quod dimensiones causent individuum, cum accidens non causet suum subiectum; sed quia per dimensiones certas demonstratur individuum hic, & nunc, sicut per signum proprium individui, & inseparabile] sic ille, quibus potissimas nostrarum conclusio-
num